

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Μαρτυρολόγιο

Ὁ Ἅγιος Μάρτυς Τοῦνομ ὁ Ἐμίρης
† 18η Ἀπριλίου 1579

*Φῶς ἅγιον, Τοῦνομ, φωτίσαν σὸν σκότος,
Πρὸς Φῶς εἴλκυσέ σε, Χριστόν, ἐν τῷ πόλῳ.
Ὁ ἔνδοξος τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς Ἐμίρης.*

Τὸ Πάσχα τοῦ 1579 μ.Χ. οἱ μονοφυσίτες Ἀρμένιοι, κατώρθωσαν νὰ δωροδοκῆσουν τὸν Τοῦρκο Διοικητὴ τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ νὰ ἐκδώσῃ ἀπαγορευτικὴ διαταγὴ πρὸς τὸν Ἑλληνα Ὁρθόδοξο Πατριάρχη Σωφρόνιο Δ', ὥστε νὰ μὴν ἔχη πρόσβασι ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, γιὰ τὴν Τελετὴ τοῦ Ἁγίου Φωτός.

Οἱ φρουροὶ ἐκλείσαν τὴν Ἁγία Πόρτα καὶ ὁ Πατριάρχης Σωφρόνιος Δ' μὲ τὸ ἱερατεῖο καὶ τοὺς πιστοὺς του παρέμειναν ἔξω στὴν Ἁγία Αὐλὴ, προσευχόμενοι, ἀναμένοντες τὴν ἐκβασὶ τῶν γεγονότων. Ὁ Ὁρθόδοξος Πατριάρχης ἐστέκετο περίλυπος ἐνώπιον τῆς ἀριστερᾶς μαρμαρίνης κολώνας τῆς Πύλης τοῦ Ναοῦ, ἀναμένων προσευχητικὰ τὴν ἄνωθεν βοήθειαν.

Πράγματι, ἡ ἀπάντησις τοῦ Κυρίου μας ἦταν ἄμεσος. Παρὰ τὶς ἀπέλπιδες προσπάθειες τοῦ Ἀρμενίου Πατριάρχου, τὸ Ἅγιο Φῶς δὲν ἔλαμψε στὸ ἱερὸ Κουβούκλιο ἢ σὲ ἄλλο σημεῖο ἐντὸς τοῦ Ναοῦ.

Στὸ ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Ἁγία Πόρτα τζαμί, ἦταν ἀνεβασμένος, γιὰ νὰ κἀνὴ τὴν συνηθισμένη προσευχὴ τῶν Μουσουλμάνων ὁ Ἄραβας Χότζας Ἐμίρης Τοῦνομ.

Ἐξαφνα ὁμως, τὴν ἐσπέρα τοῦ Σαββάτου, μετὰ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου, διερράγη ὁ Κίονας καὶ τὸ Ἅγιο Φῶς ξεπήδησε ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό του. **Κ**αὶ πρὸς μεγάλην ὄλων κατάπληξιν, ἀναψαν τὰ κεριά, τὰ ὁποῖα κρατοῦσε στὰ χέρια του ὁ Πατριάρχης Σωφρόνιος.

Στὴν συνέχεια, ὁ Πατριάρχης ἔδωσε τὸ Ἅγιο Φῶς εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους, οἱ ὁποῖοι εὕρισκοντο στὴν Αὐλή, ἐνῶ ὁ Ἀρμένιος ἔφυγε κατησχυμένος.

Ὁ Ἐμίρης Τοῦνομ, ὅταν εἶδε τὸ παράδοξο αὐτὸ γεγονός, ἔπεσε κάτω, γιὰ νὰ προλάβῃ τὸ ὠραῖο οὐράνιο Φῶς, καὶ δέν ἔπαθε τίποτα. **Κ**αὶ ἐνῶ, ὅταν ἦταν στὸν μιναρὲ ὑμνοῦσε τὸν Ἀλλάχ, ἄρχισε τώρα νὰ φωνάζῃ, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς καὶ Αὐτὸν πρέπει νὰ προσκυνοῦμε. **Οἱ** Τοῦρκοι γιὰ τὴν ἀλλαξοπιστία του αὐτὴ τὸν ἔκαψαν ζωντανό.

Ὁταν ὁ Σουλτᾶνος πληροφορήθηκε τὸ Θαῦμα, ἐξέδωσε φερμάνι καὶ ἀνεγνώρισε τὸ ἀποκλειστικὸ δικαίωμα γιὰ τὴν λῆψι τοῦ Ἁγίου Φωτὸς στὸν Ἑλληνορθόδοξο Πατριάρχη.

Τὰ ἱερά Λειψανα τοῦ Ἁγίου Τοῦνομ φυλάσσονται στὸ Μοναστήρι τῆς Μεγάλης Παναγίας τῶν Ἱεροσολύμων.

* * *

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ὡς ληστὴν μνήσθητί μου Χριστέ, κραυγάσαντα τὴν ἐνδεκάτην τὴν ὥραν, καὶ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ προσχωρήσαντα, Ἐμίρην Τοῦνομ ἄσμασι Μάρτυρα ὡσπερ ἱερὸν ἐν τῇ ὥρα τῆς ἀφῆς τῶν λαμπάδων τῶν Ὁρθοδόξων ὑπὸ Φωτὸς τοῦ Ἁγίου στερβῶς, ἀθλήσαντα τιμήσωμεν.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τὸν θεασάμενον ὡς πῦρ τὸ Φῶς τὸ Ἅγιον, ἐπ' Ὁρθοδόξους καταβαῖνον ξένως μέλψωμεν, ἐκ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως πύλης στύλου, καὶ καλῶς ἀλλοιωθέντα ὡσπερ κήρυκα, τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐνδεκάτης ὥρας Μάρτυρα, πόθῳ κράζοντες· Χαίροις Τοῦνομ μακάριε.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις ὁ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καθομολογήσας, ὅτε εἶδες τὸ θεῖον Φῶς, Τοῦνομ καλλιμάρτυς, λαμπάδα Ὁρθοδόξων, ἀνάπτων καὶ Μαρτύρων, στέφος δεξάμενος.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ, τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις, καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!*

(*) Βλ. <https://www.saint.gr/4115/saint.aspx>. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

Τὰ συγγράμματα ποὺ ἀναφέρονται στὸ γεγονός-Θαῦμα δὲν προσδιορίζουν τὸ ἀκριβὲς ἔτος. Ἀναφέρουν ὅμως, ὅτι τὴν περίοδο ἐκεῖνη Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἦταν ὁ Σωφρόνιος, ἐνῶ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας ἦσαν ἀντιστοίχως ὁ Ἱερεμίας, ὁ Σιλβέστρος καὶ ὁ Ἰωακείμ· τέλος, Σουλτᾶνος τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἦταν ὁ Μουράτ Γ' (1574 - 1595 μ.Χ.). Ἄν ἀνατρέξουμε στοὺς ἐπίσημους καταλόγους τῶν τεσσάρων αὐτῶν Πατριαρχείων, διαπιστώνουμε πὺς οἱ τέσσερις ἑλληνορθόδοξοι Πατριάρχες πράγματι διετέλεσαν τὰ καθήκοντά τους στὸ δεύτερο ἡμισυ τοῦ 16ου αἰῶνος· καὶ ἂν ἐξετάσουμε τὴν ἀκριβῆ περίοδο πατριαρχίας τοῦ καθενός, καὶ τὴν ἀντίστοιχη περίοδο βασιλείας τοῦ Σουλτᾶνου Μουράτ Γ', προκύπτει ὅτι τὸ μοναδικὸ ἔτος, κατὰ τὸ ὁποῖο συνέπεσε ἡ διοίκησης τῶν πέντε ἀνδρῶν εἶναι τὸ 1579 μ.Χ.

■ **Γ**ιὰ μία πληρέστερη καὶ ἱστορικὰ ἀπόλυτα τεκμηριωμένη περιγραφή τοῦ συγκλονιστικοῦ Θαύματος, τοῦ ἔτους 1579, βλ. **Χάρη Κ. Σκαρδακίδη**, Ἁγιον Φῶς, ... Ἑβδομήντα Ἱστορικὲς Μαρτυρίες (4ος-16ος αἰ.), ἔκδοσ. ε', Νοέμβριος 2015, σελ. 223-235, § 59. Ὁ κίονας ποὺ διερράγη διὰ τοῦ Ἁγίου Φωτὸς (1579 μ.Χ.).

